

BOYUN EGME

● DIŞ POLİTİKA

AZERBAYCAN-ERMENİSTAN GERİLİMİNDE BARIŞIN YOLU TEK: SOSYALİZM

● Kafkasya'nın iki ülkesi arasında çatışmalar sürüyor. Oysa halklar arasında barış mümkün. Ermenistan halkının yüzde 71'inin, Azerbaycan halkının ise yüzde 69'unun SSCB döneminde daha iyi bulması bir tesadüf değil. ● Sf 6

● SİYASET

'DÜNYANIN TÜM DEMOKRATLARI BİRLEŞİN!' PEKİ YA İŞÇİLER?

● Demokratların yanına eski AKP'lilerin, ülkücülerin ve şeriatçıların yerleşmesi nedense hiç göze batmıyor. Üstelik bu büyük aileyi bir araya getiren sponsor da Türkiye'nin büyük patronları! ● Sf 5

ESKİ BAKANDAN YENİ YILDIZA

BABACAN'IN PROGRAMI EMEKÇİLERE 'DEVA' OLMAZ

● SİYASET

BİR MAHALLENİN ORTAMI NASIL DEĞİŞİR?

● Mamak Doğukent Semt Evi'nin pandemi nedeniyle geciken açılışı geçtiğimiz ay gerçekleşti. Aslında geciken sadece açılışın töreni. Zira, çocukların Dostluk Sözleşmesi'nden, Kadın Dayanışma Komitesi'ne, bir semtin çehresini değiştirmeye aday bir çalışma aylardır sürüyor... ● Sf 8

● KADIN

KADIN DÜŞMANLIĞI ÖRGÜTLÜYSE BİZ DE ÖRGÜTLÜYÜZ

● Geçtiğimiz hafta Batman'da cinsel saldırı suçuyla yargılanan Musa Orhan'ın son duruşmasında mahkeme, hakkındaki tutuklama talebini reddetti. Kadına yönelik şiddet pandemi dinlemiyor, cezasızlık şiddeti besliyor. Bunun karşısına örgütlenerek dikilmeden kurtuluş yok. ● Sf 11

● EMEK-SERMAYE

ÖZEL OKUL ÖĞRETMENLERİNİN BİRLİK SENDİKASI VAR

● Son iki yıl içinde ülke tarihinin ilk özel okul boykotuna imza attılar, dolandırıcı patronları dize getirdiler... Öğretmenler şimdi daha da güçlü. Çünkü artık özel eğitim kurumlarında çalışan tüm emekçilerin üye olabileceği bir sendika var. ● Sf 13

BAĞIŞ YAP, DESTEK OL

HAYDİ UNUTMAYALIM, BİZ
GÜCÜ NEREDEN ALIRIZ?
DAYANIŞMA

Türkiye Komünist Partisi, maddi kaynaklarını üyelerinin ve dostlarının, dışından tırnağından artırdıklarıyla partiye aidat ve bağış verenlerin katkılarıyla oluşturuyor. Türkiye Komünist Partisi'ne bağışlarınızla katkı koyabilirsiniz. Hesap numaralarımız şöyle:

T. HALK BANKASI
Kadıköy/İstanbul Şubesi
Şube kodu: 0140
Hesap no: 16000060
Türkiye Komünist Partisi IBAN:
TR960001200914000016000060

YAPI KREDİ BANKASI
Ümraniye Çarşı Şubesi
Şube kodu: 1171
Hesap no: 87854153
Türkiye Komünist Partisi IBAN:
TR490006701000000087854153

AKBANK
Bahariye Şubesi
Şube kodu: 0141
Hesap no: 0128702
Türkiye Komünist Partisi IBAN:
TR320004600141888000128702

**BOYUN
EGME**

BOYUN EĞME
HAFTALIK SİYASİ DERGİ
İmtiyaz Sahibi:

Gelenek Basım Yayıncılık ve Ticaret Ltd. Şti
Sorumlu Müdür: Mesut Gülççek

Tasarım: Uğur Güç
ISSN: 2564-7385

Adres: Osmanağa Mh. Osmanlık Sk. No:9/16
Kadıköy - İstanbul

Baskı: Deren Matbaacılık Ambalaj San. ve
Tic. Ltd. Şti. Beylikdüzü OSB Mah. Orkide
Cad. No: 9/Z Beylikdüzü-İstanbul

HATIRLATALIM: TKP'NİN SESİ'NDE YORUMLAMIŞTIK

TKP'nin Sesi podcast yayınında dört ay önce yer vermiştik. AKP'den istifa ettikten sonra bir süre köşesine çekilerek gelişmeleri izleyen Ali Babacan, kendisi gibi eski AKP'li Davutoğlu ile olmayınca kendi partisini kurmaya karar vermişti. Deva Partisi Mart 2020'de kuruldu. O tarihten bu yana sahte umutlar dağıtmaya, birçok kanalda boy göstermeye, gençlerle buluşmaya devam ediyor. Moda tabirle "PR çalışmaları" yapıyor! Dört ay önceki uyarımızı yinelemek istiyoruz: Umud tüccarlığı güden

politikalarla karşı halkımızın uyanık olması gerek. Ülkeyi bugünkü karanlığa sürükleyenlerin, satılmadık tek bir fabrika, bir karış toprak bırakmayanların yeni bir imajla, PR çalışmalarıyla, gülücük dağıtmakla günahlarından arınacağını kimse sanmasın. "Gömlek değiştirdik" hikayesi bayatladı.

TKP'nin Sesi'nde Günün Yorumu kaydını tekrar dinlemek için yandaki kare kodu kullanabilirsiniz.

● SAMANALTI / Sait Munzur

● **KAPAK**

ESKİ BAKANDAN YENİ YILDIZA:

Babacan'ın programı emekçilere 'Deva' olmaz

Eskinin AKP'lisi, şimdinin “yeni yıldızı” Deva Partisi Genel Başkanı Ali Babacan şehir şehir geziyor. Hiçbir tartışmaya katılmaktan geri kalmıyor. Kulislerde adı başbakanlık için bile geçiyor... Neden mi? “Sermaye rahat edecek, bu ülke böyle yönetilir” diyor da ondan.

AKP koalisyonunda bir süredir var olan çatlaklar herkesin malumu. Bu kimi zaman Albayrak'ın Soylu'ya geçerken omuz atmasıyla objektiflere yansıyor, kimi zaman Adalet Bakanı Gül'ün Pelikan medyasını “Aynı mahlubeye kaşık sallayanlar bize FETÖ ile mücadele dersi vermeye kalkmasın” diyerek hedef almasıyla haber oluyor. Son günlerdeki gerginlik ise bu kez andığımız odaklar arasında değil, doğrudan AYM ile AKP iktidarı arasında.

Taraflar arasındaki gerginlik bir süredir Soylu ve AYM hattında cereyan etmekteydi. İlk elektriklenme, AYM'nin “Barış İçin Akademisyenler” bildirisini düşünce özgürlüğü kapsamında değerlendiren kararını, Soylu'nun “içine sindirememesi” ile başlamıştı. Bunu, AYM'nin şehirlerarası yollarda gösteri yürüyüşünü yasaklayan kanunu

iptal etmesine karşılık Soylu'nun başlattığı bisiklet polemği izledi. CHP milletvekili Enis Berberoğlu'nun yargılanması üzerinden geçtiğimiz hafta taraflar arasında yeniden alevlenen gerginlik, bu kez kurumların ışıklarına yansdı. Verdiği kararlarla iktidara sadakatini defalarca kez kanıtlamış olan İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesi, AYM'nin Enis Berberoğlu hakkında verdiği yeniden yargılama kararını tanımadı. Bunun üzerine, bisiklet polemğine de “mahkemelerin bağımsızlığı” çıkışı ile dahil olmuş AYM üyesi Engin Yıldırım, twitter'dan kurumun bir fotoğrafını atarak “Işıklar yanıyor.” dedi. İçişleri Bakanlığı ise Yıldırım'ın paylaşımına karşılık, “Işıklarımız hiç sönmüyor” mesajıyla bakanlığın fotoğraflarını paylaştı. Ardından Adalet Bakanı Abdülhamit Gül, Yıldırım'ı vesayet özlemi içinde olmakla eleştirdi. AKP sözcüsü Ömer Çelik de

Yıldırım'ın sözlerinde darbe iması görerek anayasal düzeni tehdit etmekle suçladı.

Böylece açılan polemğe başta AKP'liler olmak üzere çok sayıda siyasetçi dahil oldu, yandaş kanallarda “Işıklar yanıyor darbe iması mı?” başlığıyla programlar düzenlendi. “Pelikancı” yazarlardan Hilal Kaplan, Sabah Gazetesi'nde yazdığı köşe yazısında eski Cumhurbaşkanı Abdullah Gül döneminde AYM'ye atanan FETÖ'cülerini sıraladı ve AKP'yi, kardeşi de FETÖ'den yargılanan AYM üyesi Engin Yıldırım hakkında, tivit atmaktan daha fazlasını yapmaya çağırdı.

BABACAN'A GÖRE BÜYÜK TEHLİKE: SİSTEMİN ÖRSELENMESİ

Tartışmaya katılan siyasetçilerden biri de eskinin AKP'lisi, şimdinin “yeni yıldızı” Deva Partisi Genel Başkanı Ali Babacan'dı. Babacan, hem AYM kararına uymayan yerel

mahkemeyi hem de Engin Yıldırım'ı eleştirerek "sistem örselenmemesi" için hukuk devletinin ne kadar önemli olduğuna vurgu yaptı. Aslına bakarsanız, Babacan bunu hep yapıyor. Ekonomideki kötüye gidişi, özgürlüklerin kısıtlanmasını, kayyum atamalarını veya başkanlık sistemini eleştirirken işaret ettiği tehlike hep iktidarın el değiştirmesinden daha fazlası: Sistemin rayından çıkması. Peki ne öneriyor eski bakan sistemi rayında tutmak için? Halkın "demokrasi"ye inancı tazelenecek, sermaye için fırsat eşitliği ve rekabet ortamı yeniden tesis edilecek, dünyaya da güven ve itibar aşılacak ki uluslararası sermaye ürkmeyecek. Bu programın milyonlarca emekçinin dertlerine "deva" olamayacağı çok açık. Ama sermayenin derdine deva olacağı kesin. Bunu biz söylemiyoruz, doğrudan Babacan'ın kendisi söylüyor: "Sermaye rahat edecek, bu ülke ancak böyle yönetilir" diyor. İşte tüm bu programa, Babacan'ın sakın ses tonu, herkese kucak açan söylemi de eklenince ortaya "normalleşmenin

öncüsü" veya Kılıçdaroğlu'nun deyimiyle "siyasetin yeni yıldızı" çıkıyor.

DİYALOG, ŞEFFAFLIK, DOSTLAR... AMAN HALK DÜZENİN DIŞINA YÖNELMESİN!

Şimdilerde ise "parlayan yıldız"ın ismi, millet ittifakının olası Cumhurbaşkanı adayları arasında Abdullah Gül, Ekrem İmamoğlu ve Mansur Yavaş ile birlikte geçiyor. Kılıçdaroğlu'nun "dostlarla iktidar" hedefi doğrultusunda başlattığı ziyaretlerden biri de, geçtiğimiz haftalarda Babacan'a oldu. Görüşmede Cumhurbaşkanlığı sisteminden parlamenter sisteme geçilmesinde, siyasi partilerin "demokrasi hedefi" için

diyalog zeminini açık tutmasında ve uzmanlar tarafından oluşturulacak "şeffaf" bir ekonomik modele ihtiyaç olduğunda ortaklaşıldı. Anlaşılan o ki, muhalefet bloğu kendisine Cumhuriyet İttifakı eskilerinden bir adaylar kataloğu yaratma derdinde. Plan şu: Katalog olabildiğince geniş tutulacak, sandıklar kurulunca da anketlere göre en önde giden kişi ittifakın adayı olacak. Adayların her birinin uzlaşmacılıkta, sağcılıkta, sermaye sözcülüğünde birbiriy-

le yarıştığı bu katalogdan kimin çıktığının bir noktadan sonra önemi yok. Böylesi bir "demokrasi ittifakı"nda neyin önemli olduğunu ise Babacan üç ay önceki bir yayında şöyle belirtiyor: "Allah korusun, halk demokrasi yoluyla bir şeylerin değişeceğine inancımı kaybedip de ülke başka yönlere gitmesin." İşte en çok korktukları şey bu; halkı sandık masallarıyla avutamamak, milyonlarca emekçinin düzen dışında bir alternatifine yönelmesi. Bunu önlemek içinse sosyal demokrasinin elinden gelen tek şey, yıldızları dökülmüş AKP eskilerini yeniden parlatıp sahneye sürmek. Adayları ister Babacan olsun ister Yavaş, bu katalogdan emekçilere hayır gelmez.

BİZ BU FİLMİ İZLEDİK

Erdoğan'ın başkanlığı döneminde Başbakan Yardımcısı, Dışişleri Bakanı ve Ekonomi Bakanı olarak görev yapan Babacan kurduğu Deva Partisi'yle kürsülerden AKP eleştirisi yapıyor. Olan bitende hiç payı yokmuşçasına... Oysa azıcık eşelesen, AKP'yi AKP yapan neredeyse her icraatın altından Babacan da çıkar, unutmadık!

Gelin biraz AKP'nin ilk yıllarına saralım filmi. Ne özgürlükler ne özgürlükler...

Erdoğan 18 yıl önce yani ilk kez iktidara geldikleri 2002 genel seçimleri öncesinde "Eşcinsellerin de kendi hak ve özgürlükleri çerçevesinde yasal güvence altına alınması şart" demişti örneğin. Demokratikleşme, vesayet rejimini yıkmak, statükoyu ortadan kaldırmak, ileri demokrasi klasik AKP söylemleri idi. Benzer sözleri bugün çeşitli sosyal mecralarda, özellikle "Z Kuşağını" etkilemeye çalıştığı anlaşılan Babacan'ın ağızından da duyuyoruz. E tabi kibarca, biraz elegan zevkleri olan naif biri, biraz halktan, biraz mütevazı bir kimseymişçesine...

AKP ile tek benzerlik bu mu dersek, değil tabii. Patron sevicilikte de yarışıyorlar; cemaatlerle de pek kavga ettikleri söylenemez.

Babacan'ın 2014 yılında patronlarla yaptığı toplantıda örneğin "Biz Gülen cemaatinin

faaliyetlerini zaten biliyorduk. Yurt dışında açtıkları okulları, eğitimin kalitesini yükselten faaliyetlerini hep destekledik. Ancak sonra baktık ki cemaatin desteğiyle iyi eğitim alıp mezun olanlar, kendi içlerinde hiyerarşik bir yapı oluşturmuşlar; bu yapı ülkeye zararlı olmaya başladığı noktada müdahale ettik" dediğini unutmadık. Birinin dün söylediğini öteki bugün tekrar ediyor, pişirip pişirip önümüze koyuyorlar.

Hepsi düzenin aktörleri, adları farklı belki ama ağızlarından çıkanlar hep aynı. Bizi sürükledikleri eşitsizlik umurlarında bile değil, varsa yoksa patronlar. Yeter ki onlar kendilerini güvende hissetsin.

Biz bu filmi izledik, uzun bir film oldu. Tüm haklarımız elimizden alınırken, göz göre göre açığa, geleceksizliğe sürüklenirken tekrar izlemeye de niyetimiz yok.

‘DÜNYANIN TÜM DEMOKRATLARI BİRLEŞİN!’ İŞÇİLERDEN ÇALINAN YALNIZCA SLOGANLARI MI?

‘Dünyanın tüm demokratları, birleşin!’ Kılıçdaroğlu bu sloganı Şubat’ta Yenikapı’da İslamcıların düzenlediği Kudüs mitinginin ardından katıldığı DİSK Genel Kurulu’nda söylemişti. Şeriatçıları, milliyetçileri yanına alıp işçiler karşısında bir demokrasi cephesi kurmak bugünün sosyal demokrasisi için meşru ve hatta yaratıcı bir hamle gibi pazarlanıyor. “Vay be” dememiz bekleniyor, “işte bu birlik Erdoğan’ı götürür”. Sahi, sosyal demokrasi işçi sınıfına şimdilik kendi derdini unutmasını, insanca bir yaşam arzusunu askıya almasını, ülkenin geleceği için köprüyü geçene kadar ayıya dayı demesini daima vaaz etmedi mi?

SOSYAL DEMOKRASİNİN MİSYONU: DÜZENİN BEKÂSİ

Kısaca hatırlatalım: Kılıçdaroğlu’nun kötü bir şekilde kopyaladığı, yüz elli yıl önce komünistlerin “Bütün ülkelerin işçileri, birleşiniz!” çağrısıydı. Bu çağrıyla işçi hareketlerinden doğmuş sosyal demokrat partiler 20. yüzyıl başında devrim fikrinden ve işçi iktidarı hedefinden uzaklaştıkça mevcut düzeni “iyileştirmeye” kendilerini hapsettiler. Sonunda

düzenin bekçiliğine soyundular.

Temsil ettikleri işçi sınıfına ilk büyük ihanetleri, kendi ülkelerinin sermaye sınıfını emperyalist paylaşım savaşında açıktan desteklemeleriydi. Birinci Dünya Savaşı’da her ülkenin sermaye sınıfı emekçilerin sırtına binerek sömürgelerini genişletmeye çalışırken sosyal demokratlar “ulusal çıkar” adına buna destek oldular.

Rusya’da 1917’de Büyük Ekim Devrimi sosyal demokrasinin bu oyununu bozdu. Devrim, işçi sınıfına iktidarı alma konusunda cesaret aşılayınca sosyal demokrasi bu defa anti-komünizme sarıldı, giderek faşizmin yükselişinde uzlaşmacı bir rol oynadı. İlerleyen zamanlarda, sosyal demokratların diktatörlük rejimleri karşısında sosyalistleri de kapsayan geniş ittifaklar içine girdiği oldu. Ancak buradaki misyonları halkın tepkisini düzen içine çekmek, genellikle de siyaseti sandık hesaplarına gömmekti.

BİRLEŞMENİN SPONSORU BELLİ: PATRÖN SINIFI

Türkiye’de bugün siyasette sağcılık

tüm musibetleriyle, milliyetçiliği, dinciliği, özelleştirmeciliği, emperyalizm yandaşlığıyla o kadar kabullenilmiş durumda ki, sosyal demokratlar “Türkiye’nin tüm demokratları birleşin” deyince içine eski AKP’lilerin, ülkücülerin ve şeriatçıların yerleşmesi hiç göze batmıyor. Üstelik bu büyük aileyi bir araya getiren sponsor da Türkiye’nin büyük patronları! Şaşırtıcı değil çünkü Erdoğan’ın emekçileri söğüşleyip sermayeyi zengin etme konusunda hala eline su dökecek bir alternatif olmaması uzun vadede bir sıkıntı. O yüzden en temizi, sermayenin has adamları ve kadınlarının sosyal demokrasinin içinden emekçi halka “sosyal” mesajlar vermeleri: Ekonomik düzenin temeline hiç dokunmadan sürdürülebilir kalkınma demeleri, evrensel ücret demeleri, yandaş şirketler kamulaştırılmalı demeleri... Yeter ki komünistlerin “bütün işçiler, birleşin” çağrısından uzak durulsun.

Kısacası sosyal demokrasinin beklentisi, AKP’den ve Erdoğan’dan yaka silken emekçilerin patronlar lehine dönen ekonomik çarkı sineye çekip “birleşen demokratların” peşinden yürümeleri... Yok öyle yağma!

TKP HANGİ İTTİFAKIN PARÇASI OLACAK?

AKP’nin karşısında geniş bir muhalefet bloğu olduğu, seçimlere dönük birtakım hesaplar yaptığı ortada. Bu bloğun vitrininde kim duracak, anketler kimi önde gösteriyor, %50’nin matematiği nasıl geçilebilir... Bunlar tartışılıyor. Benzer hesapları AKP de yapıyor, örneğin seçim sistemini değiştirmek üzerine çalışmalar yürüttüklerini açıklıyorlar. Ve bu nedenle, muhalefette görünen isimlere yönelik kapı örtülü de olsa her zaman aralık, bir pazarlık payı her daim olasılık dahilinde tutuluyor. Gerekirse “eski dosyaları açarım bak” diye eski AKP’lilere şantaj yaparak, gerekirse muhalefetin dinci kanadının bu hassasiyetlerini okşayarak...

Türkiye Komünist Partisi, sermaye sınıfının bekâsı ya da istikrarı için değil, halkın sorunlarını çözmek için siyaset yapıyor. Bu düzene karşı mücadelesini vitrinine koyacağı isimlerle değil, emekçi sınıfların gerçek temsilcileriyle veriyor. İşte bu yüzden geçmişi kirli siyasetçilerin, halkın gencecik evlatlarının katili olmuş ülkücülerin, inşaat patronlarının, malvarlığı ile dudak uçuklatanların ittifakında TKP yer alamaz.

Bugün Türkiye’de halkın en büyük problemleri nedir? Yoksulluk, hayat pahalılığı, işsizlik, eğitimsizlik, cehalet, gericilik... Ve hepsinin kaynağında yer alan sömür. TKP bu sömürü düzeninin son bulması adına siyaset yapıyor.

Yeri geldiğinde “milli çıkarlar” diyerek AKP’nin Yeni

Osmanlıcı adımlarını desteklemekle, özgürlük getirecek diyerek Avrupa Birliği’nden medet ummakla, ya da cemaatlara, tarikatlara bayram mesajı göndermekle bizim siyaset anlayışımız bağdaşmıyor. Üstelik bunların her birinin, bırakın iktidarı önünü kesmeyi, bir bütün olarak ülkenin daha da geriye gitmesine hizmet ettiğini düşünüyoruz.

Dahası var. TKP, ülkeyi bu hale getirenlerin yargılanacağı, kadın cinayetlerinin, istismarların, hırsızlıkların, din bezirgânlığının hesabının sorulacağı bir düzeni kurabilmek istiyor. Hesabı sorulmadığında bu kötülüklerin önünü kesmek mümkün olmaz. Oysa biliyoruz ki, “tüm demokratlar birleşin” bir seçimle iş başına gelseler bile, Türkiye’yi onlarca yıl geriye götüren bu uygulamalar, onların altında imzası bulunanlar bir yaptırım görmeyecek. Sebep? Düzenimiz bozulmasın!

Biz bozulsun istiyoruz. Çünkü sömürenlerin düzenini bozmadan yenisini kurabilmenin başka türlü bir yolu yok.

Yenisi derken ne mi kast ediyoruz? Egemenlik, bağımsızlık, laiklik, eşitlik gibi değerlerin taviz verilmeden korunacağı yeni bir cumhuriyet... TKP işte bu düşü kuranlarla ittifak yapacak.

● DIŞ POLİTİKA

AZERBAYCAN-ERMENİSTAN GERİLİMİNDE BARIŞIN YOLU TEK:

SOSYALİZM

Kafkasya'nın iki ülkesi Azerbaycan ile Ermenistan arasında Eylül ayı sonunda başlayan çatışmalar, arada gerçekleşen birkaç ateşkes girişimine karşın sönümlenmekten uzak.

Catışmaların başlamasına yol açan sebeplerin merkezinde, Azerbaycan sınırları içerisinde bulunan, Ermeni nüfusun ağırlık taşıdığı Dağlık Karabağ özerk bölgesi duruyor. Aslında çatışmaların başlamasından ziyade “yeniden alevlendirilmesinden” bahsetmek daha isabetli olur. Nitekim, Sovyetler Birliği'nin dağılmasından bu yana geçen otuz yıl boyunca bu özerk bölgenin durumu sürekli bir gerilim başlığı haline dönüştürüldü ve iki ülke arasında çok sayıda çatışma yaşandı. Dağlık Karabağ bölgesinin Azerbaycan'dan bağımsızlığını ilan ederek Ermenistan'la birleşme yönünde adımlar atması ve Ermenistan'ın bölge ile Ermenistan'ı birbirine bağlayacak bir koridoru işgal altında tutması bu gerilimin en önemli nedenlerini oluşturuyor. Azerbaycan, Ermenistan'ın işgal ettiği toprakları terk etmesini talep ederken Ermenistan, Dağlık Karabağ bölgesine kendi kaderini tayin hakkı tanınmadan bölgeyi terk etmeyeceğini ilan ediyor. Her iki ülkenin sermaye hükümetlerinin koyduğu bir milliyetçilikle keskinleştirdiği uzlaşmaz tutum neticesinde olan yine emekçi halka oluyor: Çatışmalarda şimdiye dek yaklaşık 30 bin kişinin öldüğü, karşılıklı iki ülkeden toplam 1 milyondan fazla emekçinin yerinden yurdundan edildiği belirtiliyor.

UZLAŞMA VE ÇÖZÜM MÜMKÜN MÜ?

Emperyalizm çağında hiçbir sorun “yerel” değil ve mutlaka emperyalizmin müdahalesini barındırıyor. Azerbaycan ile Ermenistan arasındaki çatışmaların “çözümüne kavuşturulması” için yapılan girişim-

lerde de emperyalist ülkelerin parmağını görüyoruz. 1992 yılında 11 devlet tarafından oluşturulan ve eş başkanlığını Fransa, Rusya ve ABD'nin yaptığı Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı (AGİT) Minsk Grubu'nun aracılık ettiği tüm müzakereler bugüne dek başarısızlığa uğradı. Nasıl uğramasın ki? Ermenistan ve Azerbaycan, bir yandan da bu ülkeler tarafından yoğun şekilde silahlandırılmaya devam ediyor. Türkiye de bölgeye silah satışı her geçen yıl artıran ülkelerden birini oluşturuyor. Özünde, bölgede bulunan yer altı kaynakları üzerinde hakimiyetin ve enerji koridorlarına ilişkin güvenliğin sağlanmasıyla ilgili olan bu kavganın zemininde, uluslararası rekabette üstünlük elde etmek için her türlü yıkımı göze alan sermaye sınıfının ve emperyalizmin çıkarları yatıyor.

Ermenistan halkının yüzde 71'inin, Azerbaycan halkının ise yüzde 69'unun SSCB dönemini daha iyi bulmasında, günümüz kapitalizminde hayal gibi görünen barışçıl bir yaşamın sosyalizmin eşitlikçi ve özgürlükçü düzeni içinde inşa edilebilmiş olmasının büyük payı bulunuyor.

KAFKASYA'DA HALKIN YARIDAN FAZLASI SSCB'Yİ ÖZLÜYOR

Oysa emekçi halkların barış içinde bir arada yaşamaları mümkün. Dağlık Karabağ

özerk bölgesinin geçmişi bunun en güzel ispatı: Ekim Devrimi'nin ardından söz konusu coğrafyanın demografik özellikleri dikkate alınarak ilan edilen bu bölge, sosyalizmin sömürüden ve milliyetçilik zehrinde uzakta inşa ettiği halklar politikası sayesinde yetmiş yıl boyunca barış içinde varlığını sürdürdü. Bugün eski Sovyetler Birliği coğrafyası üzerinde SSCB döneminde yaşamın daha iyi olduğu görüşünü savunan ülke halklarının başında Ermenistan ve Azerbaycan halklarının gelmesi tesadüf olabilir mi? Ermenistan halkının yüzde 71'inin, Azerbaycan halkının ise yüzde 69'unun SSCB dönemini daha iyi bulmasında, günümüz kapitalizminde hayal gibi görünen barışçıl bir yaşamın sosyalizmin eşitlikçi ve özgürlükçü düzeni içinde inşa edilebilmiş olmasının büyük payı bulunuyor.

Reel sosyalizmin yarattığı barış ve gelişkinlik ortamını ve Sovyetler Birliği'nde halklar politikasının inceliklerini TKP Parti Merkez Konseyi üyesi Aydemir Güler ile konuştuk.

Ermenistan ile Azerbaycan'ın Karabağ üstüne bir savaşa tutuşmaları Sovyetler Birliği'nin birlik politikalarının başarısızlığının, milliyetler arasında kurduğu dengelerin zayıflığının, merkezden keyfi düzenlemelerle bu işlerin olmayacağını vs. kanıtı olarak sunuluyor. Ne dersiniz; Sovyetler'in halklar politikası geçen ay bir kez daha mı iflas etti?

Komünizm heyulası 1848'de Avrupa'nın üstünde geziniyormuş ya. Burjuvazi komünizmi ne kadar çok yenilgiye uğratsa bu heyula o kadar büyüyor! 1848 devrimlerinin yenilmesinden sonra da öyle oldu, Sovyetler'in yıkılmasından sonra da.

Kafkaslar en başından itibaren Sovyet sosyalizmini uğraştıran bir bölge. Ekim Devrimi'nden sonra bölgede Çarlığın işgalci olduğu bölgelerden çekilmesi, İngiliz emperyalizminin askeri varlığı, sırtını kâh emperyalizme kâh Osmanlı'ya dayayan

burjuva hükümetler, İttihatçıların yeniden Turan hayalleri, 1915 bakiyesi Osmanlı-Ermeni felaketinin etkileri, her biri bir diğerinden coğrafi olarak ayrılmadan yaşayan farklı dil ve kültürden ulusal veya etnik gruplar, bunların egemenlerinin her gerginliği servetlerini ve egemenlik alanlarını genişletmek amacıyla istismar etmesi, Çarlık Müslümanlarının kurtuluş arayışlarının sosyalizmle buluşturulması ihtiyacı... Bunlar vardı masada.

KAFKASYA'DAKİ SORUNLARI EMPERYALİZM ÇÖZEMEZ

Benzeri tek bir sorunu bile bugün emperyalist sistem çözemez, çözmiyor, çözemiyor, çözemeyecek. Sosyalizm ise çözdü! Çarlık işgalini bıçakla keser gibi, bütün riskleri göze alarak kaldırdı. Bölge Sovyetize edilirken kimse “ama kendi kaderimizi tayin...” diye demagojiye başvurmamıştı bile. Sovyet Ermenistan'ının kurulması ve Kemalizmle, hem Ekim Devrimini hem Türkiye'nin ulusal kurtuluşunu kurtaran bir ittifaka gidilmesi; ancak ikisi birlikte gerçekleştirilebilirdi. Bu arada Beyaz Ordularla savaş da kazanılıyordu. Bunların herhangi biri eksik kalsaydı bütün denemeler boşa düşecekti, mutlak bir çöküş yaşanacaktı. Komünizm, başka yerleri geçelim, Kafkas halklarına bambaşka bir ufuk açmıştır.

Peki ama kurulan yapı yeterince dayanıklı oldu mu?

Öyle bir hayat yok ki. Mutlak çözüm yok, her şeye karşı dayanıklı bir yapı kurulması gibi bir şey de yok. Sosyalizmin ürettiği herhangi bir çözüm önce sosyalizmi varsayar. Sosyalist bir iktidar olacak ve şöyle düşüneceğiz: Öyle bir çözüm yaratalım ki, biz yok olsak bile ayakta kalsın... Saçma. Şu an Dağlık Karabağ'a bakıp komünizmin zafarını keşfedenler, komünistlerden kendileri olmasa bile sorunsuz biçimde sürececek bir çözüm bırakmadıkları için şikâyet etmiş oluyorlar. İnsanlar ölüyor olmasa “şaka gibi” diyeceğim!

SOVYETLERİN HALKLAR POLİTİKASI SOSYALİZME DAYANIYORDU

Sosyalizmin halklar politikasının ulusal soruna getirdiği çözüm sosyalizm zeminine oturuyordu. Yani her birimin kendi içinde sömürücü sınıflar ve onları temsil eden siyasi hareketler tasfiye edilecek. Birincisi bu. Sovyet sonrası dünyada hepsi geri geldi, iktidar oldular.

İkinci olarak kontrollü bir kendi kendini yönetme sistemi geliştirilecekti. Bu o kadar zordu ki; tasfiye edilen sömürücü sınıflar o toplumun bütün yönetim deneyimini, teknik becerileri, siyasi vizyonu, bir iktidar kaynağı olan bilgiyi, ideolojiyi,

TKP Parti Merkez Konseyi üyesi Aydemir Güler

kilise veya camiyi, egemen olma kültürünün kendi mülkiyetlerine geçirmiş durumdadır ve hatta hâlâ zenginler! “Bizim taraftaysa” kadro yok, yönetim deneyimi yok, geçmişten gelen milliyetçi önyargılar var, yokluk var, açlık var, savaş yorgunluğu var. Dolayısıyla kontrollü bir geçiş olmak zorunda. Kendi kendini yönetmek derken, bilinç ve örgütlenme düzeyindeki boşlukları yüzünden eski düzenin sahipleri bu sefer “demokratik” biçimde seçilerek geri gelmesinler. Bu müdahale Sovyetler Birliği'nin ağırlık merkezini oluşturan sosyalist Rusya tarafından gerçekleştirilirken hoyratlığa da kayılmayacak, yoksa sömürgeci Çarlık'ın halklarda açtığı yaralar yeniden kanamaya başlar... Bunların altından büyük ölçüde başı dik çıkmıştır Sovyet sosyalizmi.

Sovyet sosyalizminin ulusal ve etnik topluluklara bir yandan kendi devletlerini veya özerk bölgelerini kurma yoluyla politik özgürlük armağan etmesi; ama girilen bu yolun ayrışmaya götürmemesini sağlayacak bir kardeşlik inşa etmesi olağanüstü bir tarihsel başarıdır. Bu başarının vazgeçilmez koşulu emperyalizmin burnunu sokmasına engel olunması, sömürücü sınıfların kafayı kaldırmalarına veya yeniden doğmalarına izin verilmemesiydi.

Reel sosyalizm sürseydi, Ermeni-Azeri sorununa getirdiği çözüm bugün de geçerli olur muydu? Peki komünistlerin bugünkü koşullarda, yani sosyalizm yokken somut çözümünü ne olabilir?

Azeri topraklarının içinde Ermeni nüfusunun çoğunluk olduğu bir küçük bölge... Bunu kapitalist bir devlet yapmış olsa, dersiniz ki, mayın döşemişler, tuzak kurmuşlar. Fazla uzağa gitmeyelim; 1960'ta

kurulan Kıbrıs Cumhuriyeti halklar birbirlerine düşsün diye ayarlanmış bir tuzaktı örneğin.

ULUSAL VE ETNİK ÖZELLİKLERİN SİYASETTEN UZAKLAŞTIRILMASI MÜMKÜN OLDU

Sosyalist bir düzende durum bambaşkaydı. Karabağ'da çoğunluk Ermeniler ile diğer halkların birlikte yaşamalarının kurgulanmasının nedeni, bu toplulukların zaten orada yaşıyor olmalarından ibaretti. Bu tarihsel miras nasıl süreklileştirilebilirdi sorusunu sormak bile sosyalizmin başarısı ve onurudur. Bulunan çözümse nihai değildi. Çok kısaca söylemeyi denersem, siyasi yapının ulusal kimliklere göre tasnif edilmesi bu kimlikler arasında bir siyasal çelişkiyi varsayar. Oysa uzun erimde çözüm ulusal, etnik özelliklerin tamamen kültürel alana hapsedilmesi, siyasetten

“Sovyet sosyalizminin ulusal ve etnik topluluklara bir yandan kendi devletlerini veya özerk bölgelerini kurma yoluyla politik özgürlük armağan etmesi; ama girilen bu yolun ayrışmaya götürmemesini sağlayacak bir kardeşlik inşa etmesi olağanüstü bir tarihsel başarıdır.”

uzaklaştırılmasıydı. Reel sosyalizmin modeli bu sürecin yaşanabileceği bir bağlam oluşturdu. Emekçi halkların iktidarı, kamu olanaklarının kültürel gelişmenin hizmetine sunulması... Buradan devam edilecekti. Düşünsenize, karşıdevrim üstün gelmeseydi, bugün Kafkas halkları son otuz yılı kardeşliklerinin, içiçeliklerinin, ortak yaşam deneyimlerinin üstüne eklemiş olacaktı. Bunun yerine otuz yıl nefret ekildi.

SİLAHLARIN SUSMASI ACİL BİR ÖNLEM OLABİLİR. EMPERYALİZMİN MÜDAHALESİNDEN KURTULUNMALI

Bugün silahların susmasıyla başlayan bir dizi acil önlem elbette formüle edilebilir. Ama bizim yapacağımız ekler olmalı. Sorunların silahla çözülebileceği tezi savaş kışkırtıcılığı, insanlık ve nefret suçu olarak mahkûm edilmeli. Emperyalistlerin ve bölge güçlerinin, farklı ülkelerin iç işlerine, aralarındaki sorunlara karışmasına engel olunmalı. Sovyet halklarının emeğinin içirildiği eski uluslararası hukuksal düzenlemelere nerede dokunulsa orası patlıyor. Bu yapıyla oynanmasına karşı çıkılmalı. Farklı dil ve etnik kökenlerin ayrıcalıklı sayılması, yani milliyetçiliğin temel tezi reddedilmeli... Bunları kim yapacak? Ermeni ve Azeri emekçileri ve bu savaşa bir biçimde burnunu sokan bütün ülkelerin işçi sınıfları. İşe bu güçler adına komünistlerin inisiyatif almasıyla başlanmak zorunda.

Burjuvaziyi haklı çıkartmalıyız. Komünizm heyulası ete kemiğe bürünmeli.

Pandeminin özellikle ilk zamanlarında, mahalleliye maske sağlamak için bir çalışma başlattık. Yoldaşlarımız ve dostlarımızla bir araya gelerek kendimiz maske diktik, yaklaşık 2500 tane maske dağıttık. O dönemde mahalleden çok büyük bir ilgi gördük. İnsanlar semt evinin önünde her gün sıra oluşturdu maske almak için; bize çok teşekkür ettiler, halkı düşünen, bu işi karşılıksız yapan böyle bir oluşumla ilk kez karşılaştıklarını söylediler. Her gün yaklaşık 200-300 tane maske dağıtıyorduk.

MAMAK DOĞUKENT SEMT EVİ AÇILDI

Bir mahallenin ortamı nasıl değişir?

Mamak Doğukent Semt Evi'nin pandemi nedeniyle geciken açılışı geçtiğimiz ay gerçekleşti. Aslında geciken sadece açılışın töreni. Zira, çocukların Dostluk Sözleşmesi'nden, Kadın Dayanışma Komitesi'ne, bir semtin çehresini değiştirmeye aday bir çalışma aylardır sürüyor...

TKP'nin ülkenin dört bir yanında aydınlanma ve mücadelenin bayrağını diktiği Semt Evlerinin sayısı elliye yaklaştı. Pandeminin getirdiği yalnızlığa, yoksulluğa, yoksunluğa karşı insani ilişkileri ayakta tutmanın adresi oldu Semt Evleri. Hakkını aramanın, mücadelenin, semtine ve ülkesine sahip çıkmanın mekanları olarak şimdiden ülke tarihindeki yerini aldı. Boyun Eğme'nin bu sayısı için Mamak Doğukent Semt Evi'nde çalışma yürüten TKP'lilerle görüştük.

Doğukent, Mamak'ın kentsel dönüşüme uğrayan bölgelerinden biri. Buranın nasıl bir toplumsal, siyasi yapısı var, bize biraz bahseder misiniz? Semt evini açmak için

neden burayı seçtiniz?

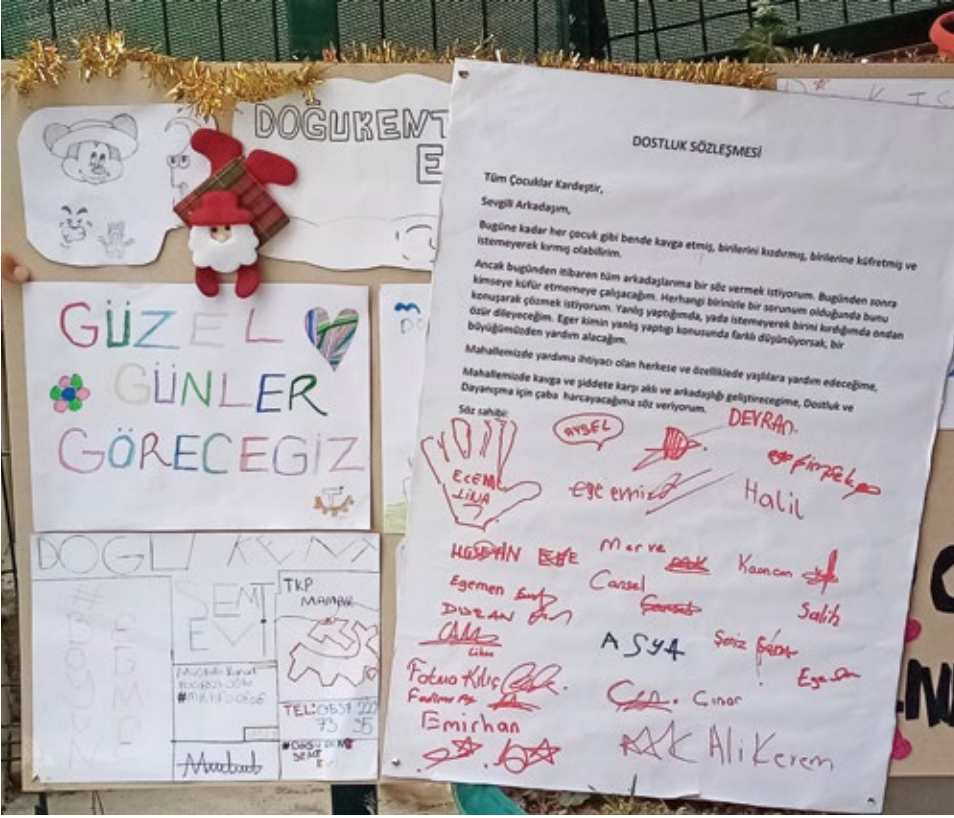
Duran: Öncelikle, burası emekçi sınıfların yoğun olarak yaşadığı bir bölge. Bölge son dönemlerde büyük bir değişim yaşadı; özellikle kentleşmeyle birlikte gecekondu ortadan kalktı, apartmanlar dikildi, bölge daha kozmopolit bir kimlik kazandı.

Burası daha ziyade sosyal demokrat siyasetin ağırlık taşıdığı bir yer. Semt evini burada açmamızın sebebi, son yerel seçimlerde TKP adına yürüttüğümüz seçim çalışmasında insanların bize açık olduğunu görmüş olmamız. Bizi dinliyorlardı, tanımak istiyorlardı, hatta o dönemde ailece partili olanlar oldu.

Diğer yandan, burası sosyal demokratların köy derneklerinin, kahvehanelerinin, muhtarlıklarının baskısının daha az

Çocuklar arasında çok kavga dövüş oluyordu; çocukların büyüklere, özellikle de yaşlılara karşı saygısızca davrandıklarını gözlemliyorduk; biz de çocuklar için bir dostluk sözleşmesi hazırladık. Bu sözleşmede çocuklar sorunlarını konuşarak çözeceklerini, hata yaparlarsa karşı taraftan özür dileyebileceklerini, kendi aralarında ve büyüklerine karşı sevgi ve saygıya dayalı ilişkiler geliştireceklerini söylüyorlar.

yaşandığı bir yer. Mamak'ın diğer bölgelerinde bu baskı daha yoğun hissediyorduk; bu kurumlar toplumun komünist siyasete olan ilgisi karşısında olumsuz bir baskı yaratıyordu. Memleketçilik, mezhepçilik ağır basıyordu. Bu bölgedeki dönüşümle birlikte bu türden baskılar da hafiflemiş durumda; insanlar daha rahat hareket ediyorlar, devrimci sosyalist siyasete daha açıktır. Bu sebeple semt evini burada açmaya karar verdik.

YÜZLERCE MASKE DAĞITILDI

Ne zaman açıldı semt evi? Neler yaptınız bu zamana kadar?

Duran: Aslında semt evimizin yerini mart ayında kiraladık ama araya pandemi girdi, açılışımızı hemen yapamadık, uzunca bir süre ertelemek zorunda kaldık. Ama arada geçen süre içinde semt evimizi her gün en az birkaç saat açık tuttuk. Pandeminin özellikle ilk zamanlarında, Türkiye genelinde maske bulma sorununun yaşandığı dönemde bu sorun burada daha ağır bir şekilde hissedildi. Bu nedenle biz de mahalleliye maske sağlamak için bir çalışma başlattık. Yoldaşlarımız ve dostlarımızla bir araya gelerek kendimiz maske diktik, yaklaşık 2500 tane maske dağıttık. O dönemde mahalleden çok büyük bir ilgi gördük. İnsanlar semt evinin önünde her gün sıra oluşturdu maske almak için; bize çok teşekkür ettiler, halkı düşünen, bu işi karşılıksız yapan böyle bir oluşumla ilk kez karşılaştıkları-

nı söylediler. Her gün yaklaşık 200-300 tane maske dağıtıyorduk. O çalışma semt evinin mahallede tanınmasını, bilinmesini sağlayan en önemli şeylerden biri oldu. Arkasından da, pandemi koşullarının biraz daha gevşemesiyle birlikte özellikle çocuklara yönelik çeşitli faaliyetler düzenledik. Pandemide okulların kapanmasıyla hem çocuklar hem ebeveynleri çok büyük bir sıkışma yaşadılar; o nedenle çocuklara yönelik etkinliklere önem verdik. Resim atölyeleri, kukla tiyatroları düzenledik. Çocuklarla, gençlerle, hatta anne babalarıyla birlikte uçurtmalar yapıp, uçurtma şenlikleri düzenledik. Özellikle olanakları olmayan çocukların derslerine destek verdik.

İLETİŞİMİN ANAHTARI: DOSTLUK SÖZLEŞMESİ

Seher: Çocuklar için çok önemli olduğunu düşündüğüm başka bir şey daha yaptık burada. Çocuklar arasında çok kavga dövüş oluyordu; çocukların büyüklere, özellikle de yaşlılara karşı saygısızca davrandıklarını gözlemliyorduk; biz de çocuklar için bir dostluk sözleşmesi hazırladık. Bu sözleşmede çocuklar sorunlarını konuşarak çözeceklerini, hata yaparlarsa karşı taraftan özür dileyebileceklerini, kendi aralarında ve büyüklerine karşı sevgi ve saygıya dayalı ilişkiler geliştireceklerini söylüyorlar. Bu sözleşmeyi bir tahtaya astık ve yirmiden fazla çocuk gelip bunun altına imzasını attı. Şimdi

artık ilişkilerinin değiştiğini görüyoruz. Anlaşmazlığa düşen çocuklar semt evine geliyor ve burada sulh sağlıyorlar. Çocuklar sorunlarını şiddetle değil konuşarak, iletişimle çözmeyi öğreniyorlar. Bu onlar için çok büyük bir adım. İleride de sorunlarını konuşarak tartışarak çözecekler. Çünkü bugün duygularını ifade etmeyi öğreniyorlar. Dün örneğin lösemiden ölen bir arkadaşları için burada bir araya geldiler, onunla ilgili anılarını paylaştılar ve sonra ona söylemek isteyip de söyleyemedikleri şeyleri mektuba döktüler. Şimdi bu mektupları ölen arkadaşlarının ailesine teslim edecekler; böylece onların da acısını bir ölçüde dindirebileceklerine inanıyorlar. Bu çok güzel bir şey.

Duran: Evet, pandemiye rağmen bütün bu yaptıklarımız sayesinde mahalleli semt evimizi tanıdı, bize yakınlık gösterdi. Açılışımızı 27 Eylül'de gerçekleştirdiğimizde mahalleden büyük bir katılım gerçekleşti ve bu yoğun katılım bizi de çok sevindirdi.

Semt evinin bu mahalledeki temel hedefi nedir diye sorsak, ne söylersiniz?

Asuman: Biz buranın mahalleli için gerçek bir dayanışma merkezi haline gelmesini istiyoruz. Özellikle pandemi koşullarında herkesin iyice yalnızlaştığı, kendi başının çaresine bakmak zorunda kaldığı bir dönemde burası mahallelinin sorunlarını tartışabileceği, bunlara ortaklaşa çözüm bulabileceği, ihtiyaçlarını da-

yanışma içinde karşılayabileceği bir merkez olsun, burası mahallenin ayrılmaz bir parçası olsun istiyoruz. Biz burada yeni bir kültür, iletişime ve dayanışmaya dayalı yeni bir kültür inşa etmek istiyoruz. Semt evi bu bakımdan mahalleye yeni bir hava, yeni bir felsefe getirdi. Bunu da çok somut etkinlikler üzerinden gerçekleştirdi. Bunların sonuçlarını mahallelinin yaklaşımındaki değişimde, olumlu yöndeki değişimde açıkça görebiliyoruz.

Ne tür bir değişim yaşandı mahallelinin

yaklaşımında, biraz daha açar mısınız?

Duran: Biz aslında buraya ilk geldiğimizde başka bir mekan kiralamak istemiştik. Fakat mekanın bulunduğu binanın sakinleri bir araya gelip semt evine karşı çıktılar.

Sonra oraya çok uzak olmayan yeni bir mekan bulup orayı kiraladık. Aradan birkaç ay geçti; bugün bizim çalışmalarımıza en çok destek veren, çocuklarıyla birlikte çalışmalarımıza katılım sağlayan aileler arasında bize o eski mekanı kiralamak istemeyen apartman sakinleri yer alıyor.

“ÇOCUKLAR ELİMDEKİ POŞETLERE KÖŞTÜ, YARDIM EDELİM DİYE”

Fatma: Burada söze ben girebilirim. Çünkü ben de başlangıçta burada semt evinin açılmasına en çok karşı çıkanlardan biriydim. Apartmanımızın altındaki dükkan semt evine kiralanınca çok sinirlendim, bize sormadan kiraladığı için dükkan sahibine çok kızdım. Apartmandakiler de öyleydi. Bilmiyorduk çünkü; komünist deyince kötü bir şey olduğunu düşünüyorduk. Ama daha sonra, semt evindeki arkadaşları tanıdıktan sonra ne kadar iyi insanlar olduklarını gördüm. Bu mahallenin ortamını nasıl değiştirdiklerini gördüm. Az önce mesela ben pazardan gelirken buradaki bu dostluk sözleşmesini imzalayan çocuklardan ikisi elimdeki poşetlere koştu yardım edelim diye. Bizim buralarda böyle şeyler olmazdı; önceden çocuklar yüzümüze bakmaz, küfrederek... Değişik çocuklar vardı bu mahallede. Ama onların hepsinin ehlileştiğini söyleyebilirim. Buradaki arkadaşların yaptıkları iyi şeyleri tetikliyor çünkü. Hepsinin çok emeği var. Artık oturdu, şimdi semt evine dair kötü düşünceye sahip hiç kimse yok binada. Her şey çok iyi gidiyor. Özellikle çocuklar için çok iyi oldu. Benim çocuğum derse girmek istemiyor, buraya semt evine gelip burada ders çalışmak istiyor.

Son olarak neler eklemek istersiniz?

Fatma: Semt evimiz pandemi koşullarının yarattığı kısıtlara rağmen kısa zamanda çok yol aldı. Mahalleliyle kaynaştık, yeni dostlar edindik. Burası artık mahallenin ayrılmaz bir parçası oldu. Daha da fazlası olacak, mahalleli burayı kendi evi olarak görüp sahiplenecek. Yapacağımız çok şey var; hepsini mahalleliyle birlikte oturup planlayacağız.

► “BİZ HER ŞEYİ ÖĞRENEBİLİR VE ANLAYABİLİRİZ”

Geçtiğimiz hafta semt evinde Doğukent kadın dayanışma komitesinin kuruluş haberini aldık. Doğukent'te kadınlar şimdiye kadar neler yaptılar ve kadın dayanışma komitesiyle birlikte neler yapmayı planlıyorlar?

Asuman: Burada yaptığımız çalışmaların çerçevesini belirlerken mahalleliyle konuşuyor, tartışıyor, onların ihtiyaç ve taleplerini göz önünde bulunduruyoruz. Burada ailelerin önemli bir kısmının geçim sıkıntısı var; kadınlar da doğal olarak ev ekonomisine katkıda bulunmak istiyorlar. Biz burada kadınlarla bir araya geldiğimizde onlardan gelir getirecek bazı etkinlikler düzenleme önerisi geldi. Birlikte takı yaparak işe başladık. Sonrasında kadın dayanışma komitesi kuruldu. Yine mahalledeki kadınlardan gelen öneriyle “mahallemize sahip çıkıyoruz” diyerek mahallenin yakınında bulunan ormanda yürüyüş düzenledik. Önümüzdeki günlerde o ormanlık alanı temizlemek, daha yaşanılır, güzel bir yer haline getirmek istiyoruz. Sonra fizyoterapist bir arkadaşımızın desteğiyle kadınlara yönelik egzersiz programları düzenleyeceğiz. Bir de tabii kadına yönelik şiddet meselesi var. Bununla ilgili tartışmalar düzenledik, söyleşiler gerçekleştirdik; bu konuda çalışmaya devam edeceğiz. Şiddetin fiziksel, psikolojik çok farklı biçimleri var; kadınların yaşadığı çok çeşitli mağduriyetler var. Örneğin dayanışma komitesinin kuruluş toplantısına katılan bir arkadaşımız bizimle tanışmadan önce ne aile içinde ne de toplum içinde konuşabilen, kendini ifade edebilen biri olmadığını, bu durumun partiyle ve semt eviyle ilişkiye geçtikten sonra değiştiğini ve bundan çok mutlu olduğunu anlattı. Bir başka örnek de şöyle... Semt evinde kadına yönelik şiddet konulu söyleşimize katılan bir kadın vardı. Adam kalktı ve “burada anlatılanları kadınlar anlamayabilir, daha basit bir dille anlatmanız lazım” dedi. Söyleşiye katılan kadınlardan bazıları buna, “biz de her şeyi öğrenebilir ve anlayabiliriz” diyerek tepki gösterdiler ve söyleşide konuşulanları gayet aydınlatıcı bulduklarını belirttiler. Biz burada kadınlar olarak dayanışma komitesi sayesinde tartışacak, öğrenecek, kendi sorunlarımıza sahip çıkacak ve söz sahibi olacağız.

● KADIN

MUSA ORHAN SOKAKTA...

Kadın düşmanlığı nasıl örgütlüyse, bizim de örgütlü olmamız gerek

Pandemi sürüyor, halkın dikkati de haliyle sağlık konusuna ve salgının getirdiklerine yoğunlaşıyor. Bu süreçte hiç azalmaksızın, aksine artarak süregiden bir şey daha var: kadın cinayetleri.

Tüm dünyanın dikkatini üzerine çeken pandemi gibi olağanüstü bir durum bile, gericiliğin kadın düşmanlığına kilitlenmiş ayarını oynatmaya yetmedi. Pandemi sürdü ve gericilik kadınların yaşamlarını ellerinden almaya devam etti.

Geçtiğimiz hafta, Batman'da 18 yaşındaki İpek Er'e cinsel saldırıda bulunan ve genç kızın intiharından sorumlu olan Uzman Çavuş Musa Orhan'ın duruşması vardı. Musa Orhan, Ağustos ayında hakkında verilen salıverilme kararıyla gündeme gelmişti. Çok kısa süre tutuklu kalan Orhan'ın tahliyesi epey tepki toplamış, bu tahliye-den akıllarda kalansa uzman çavuşun birilerince korunuyor olması ihtimali olmuştu. Geçtiğimiz günlerde yapılan son duruşmada ise, mahkeme Orhan'ın tutuklanması talebini reddetti.

Yine geçtiğimiz hafta, boşanmak istediği eşi tarafından zorla bindirildiği araçta öldürülen Fatma Akyar davasında mahkeme, sanık Eren Erdoğan hakkında etkin pişmanlık indirimi uyguladı. Hem de dosyada Fatma'yı açıkça tehdit ettiği, "3-4 ay yatar çıkarım" dediği mesajlar olduğu halde.

Musa Orhan ve Eren Erdoğan sadece bir örnek. Her hafta mahkemelerden failleri ödüllendiren onlarca karar çıkıyor. Ve her hafta kadınlar

öldürülmeye devam ediyor. Yargının kadın cinayeti davalarında takındığı tutum, müstakbel katilleri cesaretlendirmekten başka bir işe yaramıyor.

Şiddet gören kadınlara yardım edenler cezalandırılırken, kadına şiddet gösterenler ödüllendiriliyor. Muhalif gazeteciler, yazarlar sudan sebeplerle gözaltına alınıp "kaçma şüphesi" ile tutuklanırken, kadın katilleri tutuksuz yargılanıyor.

FAİLLERE ANLAYIŞLI, KADINLARA YARGILAYICI

Tüm bu kararların altında aslında bu düzenden beslenen gericiliğin imzası var. Mahkemeler, uzun süredir adeta AKP zihniyetinin bir uzantısı gibi çalışıyor. Bu, kaçınılmaz olarak kadın cinayeti davalarına da yansıyor. AKP ne kadar gericiyse, ne kadar kadın düşmanysa; yargı da faillere o kadar "anlayışlı", kadınlara o kadar "yargılayıcı" oluveriyor.

Bugün bir kadın cinayeti

İpek Er'e tecavüz ederek ölümüne neden olan Musa Orhan'ın arkadaşlarıyla yaptığı yazışmalarda ceza almayacağına güvenerek tecavüz ettiğine dair ifadeleri dikkat çekti.

davasında "adil yargılama" yapılması, failin "hak ettiği cezayı" alması; ancak kamuoyu baskısı ile mümkün hale geliyor. Ancak ne yazık ki her kadın cinayeti kamuoyunda kendisine yer bulamıyor ve buradan da başka bir "eşitsizlik" doğuyor.

Üstelik pandemi dönemi gibi davaların kamuoyunca takip edilebilirliğinin önemli ölçüde azaldığı dönemlerde, yargılamalardaki denge kadınlar aleyhine hemen bozuluyor.

O halde, öldürülen her kadını ayrı ayrı kamuoyunun gündemine taşıyabilmenin sınırları var. Aynı şekilde her

kadın cinayetini ayrı bir adli vaka kabul edip takip edebilmenin de. Bu noktada asıl gündemde tutulması gerekense şu: Bir bütün olarak kadın cinayetlerinin de, kadın cinayeti davalarında alınan kararların da politik olduğu gerçeği. Ve madem ki kadın cinayetleri politik, o halde bunun karşısında siyasetsiz birlik söylemlerinin hiçbir karşılığı yok.

Aksine kadın düşmanlığı mahkemelerden bakanlıklara, sokaklardan kürsülere ne kadar örgütlüyse, ne kadar politikse; buna karşı duracak olan bizlerin de o kadar politik ve o kadar örgütlü olmamız gerek.

► AKP'NİN GÖZÜ YİNE KADINLARIN NAFAKASINDA

AKP'nin kadın düşmanlığı yalnız mahkemelerden değil, bulduğu her boşluktan fıskırıyor. Yargı failler lehine kararlar verdiği sıralarda, AKP'nin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Zehra Zümrüt Selçuk çıkıp süresiz nafakanın kaldırılması çalışmalarında geldikleri noktaya dair açıklamalar yapıyor,

hakimlerin nafaka süresini 2 - 3 yıl olarak belirleyebileceğini söylüyor. Her iki kadından birinin işsiz olduğu, salgın döneminde milyonlarca kadının işten çıkarıldığı bir gerçeklikte, her ne kadar geçinmeye yetmese de, boşanmak isteyen kadınlar için önemli bir güvence nafaka. Ve böyle olduğu için de uzun bir süredir

gericilerin hedefinde. İstiyorlar ki kadın şiddet de görse kocasından boşanmasın, onların tabiriyle "geçinlikle girdiği evden ancak kefenle çıksın".

Biz de istiyoruz ki, kadınlara yaşam hakkı tanımayan gericilik bir an önce bu topraklardan çıksın. Bizim istediğimiz olacak!

BURGER KING İŞÇİSİ BOYUN EĞMİYOR

Burger King'in Barbaros Bulvarı şubesinde çalışan işçiler, işyerinde yaşadıkları hak gaspları, fazla mesailer, kötü çalışma koşulları ve tacizlere karşı bir araya gelerek PE Burger King İşçileri Dayanışma Ağı'nı kurdular.

Haftada elli dört saat çalışmalarına rağmen yarı zamanlı çalışıyor gibi gösterildikleri, asgari ücretin dahi altında maaş aldıkları ve kendilerine yirmi dakikalık yemek, günde iki defa olmak üzere beşer dakikalık dinlenme molası, sürekli olarak fast-food yemek dayatılması ve içme suyu haklarının dahi gasp edilmesi layık görüldüğü için mücadele eden işçiler, hukuksuz bir şekilde, pandemi döneminde işten çıkmaya zorlandılar ve işyeri tarafından maruz kaldıkları yoğun baskılar sonucunda ihbar sürelerini doldurmadan kapının önüne kondular.

MESELE ARTIK İNSANLIK ONURUNU SAVUNMAK

Şube önünde taleplerini içeren bildiri dağıtan işçiler,

10 Ekim Cumartesi günü PE Burger King İşçileri Dayanışma Ağı olarak Beşiktaş Barbaros şubesi önünde yaptıkları basın açıklamasıyla, artık meselenin sadece kendi haklarını değil, insanlık onurunu ve tüm Burger King'lerde çalışan emekçilerin ortak hakkını savunmak olduğuna vurgu yaptılar. Dayanışma Ağı geçtiğimiz hafta

içinde seslerini duyurmak için bir twitter eylemi yaparak tüm Burger King çalışanlarının ortak sorunlarını dile getirdi ve uzun süre platformun gündeminde kaldı.

Yapılan eylemler sonucunda Burger King avukatı, PE avukatını arayarak bu süreci bir an önce bitirmek istediklerini söylemiş, işçilerin taleplerinin neler olduğunu sormuştur. İşçilerin talepleri avukatları aracılığıyla Burger King şirketi avukatlarına iletilmiştir. Burger King işçilerinin örgütlü mücadelesi, şimdiden patrona karşı

mücadelede zafer anlamına geliyor...

PE AVUKATI: HUKUKSUZLUK İŞE ALINIRKEN İMZALATILAN SÖZLEŞMEYLE BAŞLIYOR

İşletmedeki hukuksuzluk işe alırken imzalattılan iş sözleşmesinde çalışanları part time diye bilinen kısmi süreli çalışma çerçevesinde güvensiz bir şekilde çalıştırmayla başlıyor. Böylelikle haftada 55 ile 60 saat arası çalışan işçilerin ay sonunda eline geçen ücret asgari ücret bandında oluyor. Bununla birlikte sözleşmelerde ücret, haftalık çalışma saati gibi önemli hususlar bilinçli bir şekilde boş bırakılıp imza alınıyor. İşçiler fazla çalışmanın üstüne bir de taciz ve mobbinge karşılaşıp haklarını talep ettiğinde ise önlere istifa niteliği taşıyan evraklar konuyor. Böyle olunca iş güvencesi hükümlerinden dahi faydalanamayan işçilere mücadele etmekten başka bir yol kalmamış oluyor.

KADIN DAYANIŞMA KOMİTELERİ BURGER KING'DE YAŞANAN TACİZE KARŞI İŞÇİLERLE BİRLİKTE MÜCADELE EDİYOR

Türkiye Komünist Partisi'nin 13. Kongre'sinde tüm Türkiye'de, kadınlara yönelik her türlü ayrımcılık, baskı, taciz ve şiddete karşı duyarlılığın ve direncin geliştirilmesi amacıyla Kadın Dayanışma Komiteleri'nin kurulması karar altına alınmıştı. Türkiye'nin çeşitli yerlerinde kurulmaya başlanan Kadın Dayanışma Komitelerinin ilk eylemi Burger King'de yaşanan taciz vakalarına karşı bir araya gelerek, tacize maruz kalan kadın işçilerle birlikte suç duyurusunda bulunmak oldu. Aynı gün içerisinde ilgili şube önünde basın açıklamasında bulunan Cihannüma Kadın Dayanışma Komitesi, işyerlerinde tacize ve emek sömürüsüne boyun eğmeyeceklerini ilan etti. Şubede çalışan kadın emekçiler aynı zamanda Cihannüma Kadın Dayanışma Komitesinin kuruluşunda yer aldılar.

Cihannüma Kadın Dayanışma Komitesi adına, "Aynı işi daha düşük ücrete yapmaya zorlanan, hamile olduğu için işten çıkarılan, süt iznini kullanmasına izin verilmeyen ya da bu nedenle yarı zamanlı çalışmaya zorlanan, kriz dönemi bahanesiyle sözleşmeleri yenilenmeyen, her yerde tacize, baskıya maruz kalan, işyerinde kresleri

kapatılan, pahalılığın küçülttüğü mutfaklarda mucizeler yaratmaya çalışan kadın emekçiler olarak Burger King'te yaşanan taciz vakalarına ve bu vakaların üstünün örtülmesine karşı" seslerini yükselttiklerini belirten Işıl Ünal, bugünkü düzenin kadın emekçileri daha fazla sömürmek için, haklarını kat be kat gasp edebilmek için kadınları ikinci sınıf olarak gördüğünü ve taciz ürettiğini ifade etti.

"BURGER KING KADINLARI GÜÇSÜZ SANMAKLA HATA ETTİ"

Burger King'deki kadın emekçiler geçtiğimiz günlerde soL Haber Portalı'na verdikleri röportajda çalıştıkları restoranda tacize uğradıklarını, özel hayatlarına dahi karışıldığını dile getirmişlerdi. Sevgilileriyle olan ilişkilerinin üstleri tarafından işyerine taşındığını, "Nasıl öpüşüyor sevgilin, iyi öpüşüyor mu?" gibi rezil sorularla karşılaştıklarını, yine üstleri tarafından mesai saatleri dışında sürekli olarak çay, kahve içmeye davet edildiklerini, gitmek istemediklerinde ise işyerinde kötü muamelelerle karşılaştıklarını belirten kadınlar, taciz vakalarının

üstünün müdürleri tarafından örtüldüğünü ve suçun kendi üstlerine yıkılmaya çalışıldığını vurgulamışlardı.

Burger King İşçileri Dayanışma Ağı'nın talepleri arasında gasp edilen ücretlerin yanı sıra tacizci müdürün işten atılması da yer alıyor.

Basın açıklamasında konuşan Avukat Nilda Baltalı, "Bugün suç duyurusunda bulunduk. Bu sapık zihniyet bu yanlış erkek veya patron olsalardı aynı işçilere yapamazdı. Burger King, kadın işçileri güçsüz ve yalnız sanmakla hata etmiştir. Biz biliyoruz ki örgütlenen kadın işçi güçsüz değildir. TKP'nin çağrısıyla kurulan Kadın Dayanışma Komiteleri olarak bu sürecin takipçisiyiz" dedi.

Özel okul öğretmenlerinin Birlik Sendikası var

Son iki yıl içinde ülke tarihinin ilk özel okul boykotuna imza attılar, dolandırıcı patronları dize getirdiler... Öğretmenler şimdi daha da güçlü. Çünkü artık özel eğitim kurumlarında çalışan tüm emekçilerin üye olabileceği bir sendika var.

Eğitim, bireylerin terci-
hine bırakılamayacak kadar
toplumsal bir işleve sahip ve
ülkemizde sözüm ona
anayasayla güvence
altında. Fakat ülkenin pan-
demi sürecinde verdiği
“eğitim” sınavı içler acısı.
Neden mi?

Bir kere eğitim artık
kamusal bir hak ol-
maktan çıktı. Piyasanın
kurallarına terk edilmiş
durumda. Devletin verdiği
teşvikle hem özel okullar
açıldı, hem de aileler ekonomik
durumuna göre farklı skalalardaki
bu okullara yönlendirildi. Bir buçuk mil-
yonu bulan öğrenci sayısı ile bugün özel
okullar eğitim kurumları arasında önemli
bir yoğunluk taşıyor ve bünyesinde öğret-
meninden güvenlik görevlisine pek çok
çalışanı barındırıyor.

Sonuç ortada. Eğitim öğretim süre-
cindeki eşitsizlikler derinleşiyor, eğitimin
niteliği düşüyor, okul patronları zengin
oluyor. Özel okullardaki eğitim emekçile-
rinin durumu ise her geçen gün ağırlaşı-
yor. Olumsuz çalışma koşulları, mobbing,
kuralsızlık, öğretmen kimliğinin toplumsal
değerinin yitimi gibi temel sorunlara, ücret
ve ücrete bağlı haklarda da kayıplar eklen-
miş durumda.

Tüm hak kayıplarına ve baskılara, geçici
sürelili iş sözleşmelerine rağmen yaklaşık
iki senedir dayanışmayı ve mücadeleyi
Patronların Ensesindeyiz Özel Okul Öğ-
retmen Dayanışma Ağı'nda yeşerten özel
okul öğretmenleri tüm bu olumsuz çalış-
ma koşulları içerisinde çıkış yolu arıyor.

O öğretmenler aylarca ücret alamadıkları
Doğa Koleji'nde ilk özel okul boykotu-
na imza attılar, Özgür Boza Okulları'nda
dolandırıcı patrona karşı mücadele ettiler.

Son iki yıl içinde pek çok yerel, butik
veya zincir okulda işyeri komite-
leri kurarak, indirimli ulaşım
hakları için mücadele ederek,
istifaya zorlanan veya sözleş-
meleri kendilerine veril-
meyen meslektaşlarıyla bir
araya gelerek, birçok okulda
patronlarını dize getirdiler.

Şimdi artık daha da güç-
lüler. Çünkü artık **özel öğretim
kurumlarında çalışan tüm emekçi-
lerin üye olabileceği bir sendikaları** var.
BİRLİK SENDİKASI özel eğitim kurumların-
da çalışan eğitim emekçilerinin sendikası
olarak da yola koyuldu.

OKULDAKİ SORUNLARIMIZI SENDİKAMIZLA ÇÖZECEĞİZ

Gelin hak ve emek mücadelelerine bun-
dan sonra BİRLİK SENDİKASI çatısı altında
devam edecek olan öğretmenlere kulak
verelim:

**BİRLİK SENDİKASI, kuruluşu sıra-
sında, özel okullarda örgütlenip şube
açacağını ilan etti. Bugüne kadar özel
okullarda örgütlenme deneyimi neredeyse
yok denecek kadar az. Bunu nasıl değeren-
diriyorsunuz?**

Ayşe Öğretmen: Yedi yıldır çeşitli özel
okullarda görev yapan bir öğretmenim. Üç
yıldır aynı kurumda çalışıyorum. Mezun
olduktan sonra bir an önce mesleğime
başlama isteğiyle bir özel okulda işe girdim.
Mesleğimi ve çocuklarımı çok seviyorum

ancak mesleki olarak beklediğimin çok
dışında bir gerçeklikle karşılaştığımı söyle-
meliyim.

Bırakın örgütlenme deneyimini, okul-
larda öğretmenlerin dayanışmadan çok
rekabet üzerinden bir ilişki kurduğuna
şahit oldum. Tabii bu ilişki biçimini tercih
eden ve körükleyen özel okul patronları ve
idareciler. Sistemi tamamen öğretmeni yal-
nızlaştırmak ve patron, veli, öğrenci üçge-
nine sürekli kendini beğendirmek üzerine
kurmuşlar. Öğretmenler en küçük talep-
lerini bile birlikte dile getiremez duruma
gelmiş. Hepimizin sözleşmeleri gizli, hatta
sözleşme örneklerimiz bize bile verilmiyor
çoğunlukla.

İHBAR TAZMİNATI VE İŞE İADE DAVASI HAKKIMIZ ELİMİZDEN ALINDI. ARTIK SESSİZ KALMA LÜKSÜMÜZ YOK

İşte tam da bu yalnızlığı kırmak için
örgütlü mücadeleye ihtiyaç olduğunu
düşünüyorum. Geçtiğimiz yıllarda ihbar
tazminatı hakkımız ve işe iade davası hak-
kımız elimizden alındığında, örgütsüzlük
nedeniyle ses çıkaramadık. Bugünse kıdem
tazminatı hakkımızı tartışmaya açıyorlar,
kısa çalışma ödeneğiyle sigortasız çalış-
tırmayı meşrulaştırıyorlar. Artık sessiz
kalma lüksümüz yok, bunlar bizim en temel
haklarımız. Geleceğimizin elimizden alın-
masına dur demek için bir araya gelmek,
birbirimizden başka dayanağımız olmadığ-
ını hatırlamak, dayanışma ruhunu yeniden
inşa etmek zorundayız.

Neredeyse her hafta televizyonlarda, ga-
zetelerde bir özel okul haber oluyor. Yakın
zaman önce Doğa Koleji öğretmenlerinin
aylarca maaş alamamasını birlikte izledik.

O süreçte öğretmenler arasında yaşanan dayanışma ve ders boykotları bir sendikaya duyulan ihtiyacı daha açık hale getirdi. Bugün de pandemi koşulları gerekçe gösterilerek tüm çalışma hayatı patronların lehine yeniden düzenleniyor. İşte tam bu aşamada beklediğimiz sendika haberi geldi. Hiç beklemeden BİRLİK SENDİKASI'na üye oldum. Tüm meslektaşlarımı, hatta tüm özel okul çalışanlarımı bir an önce sendikaya üye olmaya çağırıyorum.

Salgın hastalık koşullarında çalışma düzeniniz nasıl değişti? Bu değişiklikten kim kazançlı çıktı?

Fatma Öğretmen: Yüz yüze eğitimin devam ettiği dönemlerde sözleşmelerimiz 6 gün üzerinden yapılır, cumartesi günleri de çeşitli gerekçelerle okulda olmamız beklenirdi. Hafta içi derse girip çıkmak dışında okul içi etkinlikler, öğrenci akademik takip gündemleri, veli görüşme ve aramaları gibi bir dizi sorumluluğu yerine getirmemiz beklenir, ders bitiminde yapılan etütlerde öğrencilere yardımcı olmamız beklenirdi. Pandemi dönemi bu çalışma yoğunluğunu azaltmadığı gibi aksine artırdı. Mesai saatleri içerisinde online derslerimizi müfredatta uygun içerik ve saatlerle vermeye devam ederken günün geri kalan bölümünde diğer gündemleri takip etme zorunluluğumuz ortaya çıktı. Ödev kontrolleri, ödev takipleri, hatta hizmetiçi eğitimler dâhi mesai dışına taşmaya başladı. İş ve ev hayatı arasındaki farkın neredeyse silikleştiği, okul ortamının her anlamda ev ortamına taşındığı bir süreçten bahsediyoruz. Bu yoğun çalışma düzenine rağmen kısa çalışma

ödeneği kapsamında maaş ödemelerimiz yapılmaya devam ediyor.

ÖZEL OKUL PATRONLARININ GİDERLERİ AZALDI, YİNE DE ÖĞRETMENİ YÜK GÖRÜYORLAR

Şanslı birkaç okulda kısa çalışma ödeneğinin üzeri tamamlanarak tam maaş ödeniyor ve bizlere "sizi mağdur etmedik" denilerek bir lütfmuş gibi sunuluyor. Sanki sözleşmede emeğimizin karşılığı olan maaş taahhüt altına alınmamış gibi üstelik. Tabii bu arada olan biz öğretmenlere oluyor. Maaşımızı tam alabilsek dahi sigorta gün sayımız eksikli olarak yatıyor. Burada biz çalışanların kârına herhangi bir şey olmadığını çok net söyleyebiliriz. Kâr edense şüphesiz özel okul patronları. Hem "yük" olarak gördüğü öğretmen maaşının bir kısmını devlete ödetmiş oluyor, hem de sigorta için ödeme yapmaktan kaçınmış

oluyor. Okulda öğrenci bulunmamasından kaynaklı azalan elektrik, su, kâğıt vs. gibi giderler de cabası.

Özel okullar için sendikalaşma neden gerekli? BİRLİK SENDİKASI'nı nereden duydunuz? Nasıl üye oldunuz? Diğer öğretmenlere /çalışanlara ne söylemek istersiniz?

Mehmet Öğretmen: Özel okul öğretmenlerini bu kötü çalışma koşullarına mecbur bırakan şey yalnızlığı. Geçtiğimiz yıl, öğretmenlerin bu tekil hareket etme halinden çıkıp hakları için beraber mücadele ettiğinde nasıl kazanımlar elde ettiğinin görülmesi mümkün oldu. Bu birliktelik halinin yasal bir zeminde tüm özel eğitim kurumları çalışanlarının yan yana gelmesiyle sürdürülmesi bizleri patronlar karşısında güçlü kılacaktır. Hak gasplarında, kötü çalışma koşullarında çalışanı koruyacak bir yapının yani sendikanın varlığı artık bir zorunluluk olmuştur.

► ÖZEL OKUL ÇALIŞANLARININ TALEPLERİ NELER?

Ahmet Öğretmen: Ne yazık ki eğitim artık devlet üzerinde bir yük olarak görüldüğünden, kontrolsüz biçimde büyüyen bir özel okul alanıyla karşı karşıyayız. Bu alan tamamen patronların insafına terk edilmiş durumda. Çok hakkımız gasp edildi, insanca bir çalışma hayatı için pek çok talebimiz var elbette.

Öncelikle pandemi nedeniyle karşılaştığımız mağduriyetler acil olarak giderilmelidir. Kısa çalışma ödeneği ve ücretsiz izin uygulamasına derhal son verilmeli, maaşlarımız ve SGK primlerimiz eksiksiz bir şekilde zamanında ödenmelidir. Okullarda salgın koşullarına uygun önlemler alınmalı, sağlık için gerekli malzemeler ücretsiz olarak öğretmenlere ulaştırılmalıdır. Uzaktan eğitim, patronlar için giderleri azaltma fırsatına dönüştü. Uzaktan eğitimi evinden sürdüren öğretmenlerin internet ve telefon faturaları ödenmelidir.

Ama elbette pandemi süreci dışında da çok sayıda talebimiz mevcut. Mesela özlük haklarımızın devlet okulu öğretmenleri ile eşitlenmesi çok önemli; çünkü biz de aynı kamu hizmetini vermekteyiz. İş güvencemizin olması için sözleşmelerimizin 12 aylık değil, belirsiz süreli düzenlenmesi en önemli beklentimiz.

Bunların dışında da o kadar çok ihtiyaç var ki... Mesela tüm şehirlerde kamuda çalışan öğretmenlere tanınan indirimli ulaşım hakkından neden bizler yararlanamıyoruz?

Neyse ki artık bu talepleri dile getirip hep birlikte karar alabileceğimiz bir zeminimiz, sendikamız var! Şimdi sendikamızı büyütme vakti!

MÜCADELEYİ SENDİKAMIZLA BÜYÜTELİM

BİRLİK SENDİKASI'nın kuruluş haberine bir haber sitesinde denk geldim. Özel okul öğretmenlerinin de yan yana gelebileceği ve haklarını birlikte savunabileceği bir sendika olduğunu görünce üye olmak istedim. Biraz daha araştırınca e-devlet üzerinden Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı üzerinden üyelik işleminin kolayca yapılabildiğini gördüm.

Yıllardır uzun çalışma saatleri boyunca düşük ücretlere güvencesiz olarak çalıştırılan, her fırsatta eğitim ödeneği, kıdem tazminatı, hatta maaşı gasp edilen özel okul öğretmenleri artık bu koşullara mecbur değil. Haklarını savunacak ve o hakları almasını sağlayacak bir çatısı var, sendikası var. BİRLİK SENDİKASI var. Gelin mücadeleyi okul okul sendikamızla birlikte büyütelim.

İŞÇİNİN HUKUK KÖŞESİ

ÖZEL OKUL ÖĞRETMENLERİ SORUYOR:

► Kıdem tazminatı hakkım var mı? Kıdem tazminatı talebim zamanaşımına uğrar mı? Ne zamana kadar talep etmeliyim?

Aynı kuruma bağlı olarak en az bir yıl boyunca çalıştıysanız ve sözleşmeniz sizin isteğiniz ve kusurunuz olmaksızın sona ermiş ise **kıdem tazminatına hak kazanırsınız**. Süresi sona eren sözleşmenizin kurum tarafından yenilenmemesi halinde de yine (SGK'ya çıkış kodunuz "5" olarak bildirilmişse) kıdem tazminatına hak kazanırsınız. Kıdem tazminatınızı yasal yollardan talep etmeniz için zamanaşımı süreleri; 25.10.2017 tarihinden önce işten çıkarılmış iseniz işten çıkarıldığınız tarihten itibaren 10 yıl, 25.10.2017 tarihinden sonra işten çıkarıldıysanız ise 5 yıldır. Bu süreler içinde yasal yollara başvurmanız halinde kıdem tazminatınıza faiziyle birlikte hak kazanmanız mümkündür.

► Haksız şekilde işten çıkarıldım; işe iade davası açabilir miyim, ihbar tazminatı talep edebilir miyim?

Yargıtay İçtihadı Birleştirme Kurulu, 2018 yılında verdiği ve tüm mahkeme-leri bağlayan kararıyla; *özel okulda çalışan öğretmenlerin belirli süreli sözleşme ile çalışmakta oldukları için ihbar tazminatı ve işe iade talebi hakları bulunmadığına* hükmetti. Bu nedenle şu an özel okul öğretmenlerinin **işe iade davası açma ve ihbar tazminatı** hakları bulunmamaktadır.

► Özel okul öğretmenleri sendika üyesi olabiliyor mu? Patron beni sendikalı olduğum için işten çıkarabilir mi? Çıkarırsa ne gibi haklarım var?

Özel okul öğretmenlerinin sendikalı olmasının önünde hiçbir yasal engel bulunmamaktadır. Özlük hakları bakımından 4857 Sayılı İş Kanununa bağlı olarak çalışan özel okul öğretmenleri işçi sendikasına üye olabilirler. Patronun öğretmeni sendikalı olduğu için işten çıkarması ise açıkça hukuka aykırıdır. **Patron bir öğretmeni sırf sendikalı olduğu için işten çıkaracak olursa;** öğretmene diğer tüm alacakları ve kıdem tazminatının yanı sıra **en az bir yıllık brüt ücretlerinin toplamı kadar da sendikal ayrımcılık tazminatı** ödemeye mahkûm edilebilecektir.

► Çalışmakta olduğum kurum, her sözleşme döneminin sonunda öğretmenlerden istifa dilekçesi vermelerini istiyor. Gerekçe olarak İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'nden istifa onayı istendiğini söylüyorlar. Bu durum yasal mı? İstifa dilekçesi vermek zorunda mıyım?

Çalıştığı kurumdaki kendi rızasıyla ayrılmayan bir öğretmenin istifa dilekçesi verme gibi bir zorunluluğu kesinlikle bulunmamaktadır. Patronun sizi böyle bir dilekçe vermeye zorlaması hukuka aykırıdır. Milli Eğitim Müdürlüklerinin yasaya aykırı nitelikte olan böyle bir talepte bulunması mümkün olmadığı gibi unutmayın ki; istifasını veren bir öğretmen kıdem tazminatı ve işsizlik ödeneği gibi haklarından vazgeçmiş sayılacaktır. Bu sebeple; eğer ki kurumunuzdan kendi isteğinizle ayrılmamız söz konusu değilse kesinlikle istifa dilekçesi vermeli ve arkadaşlarınızı da bu konuda uyarmalısınız. Kurumun sizi istifa dilekçesi vermeye zorlaması halinde ayrıca; İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü ve Alo 170'e de kurum hakkında şikâyetle bulunabilirsiniz.

► Kırtasiye parası dediğimiz Eğitim-Öğretim Yılına Hazırlık Ödeneği, özel okulda çalışan öğretmenlere de ödenmek zorunda mı? Bizim ödeneğimiz kim tarafından ödenecek? Ödenmez ise haklarımız neler?

Gerek yasal düzenlemeler gerekse de Milli Eğitim Bakanlığı'nın yayınladığı genelgelerle "Eğitim Öğretim Yılına Hazırlık Ödeneği"nin özel okul öğretmenlerine de ödenmesi gerektiği artık tartışmasız hale gelmiş bulunmaktadır. **Eğitim öğretim yılının ilk ayında ödenmesi gerekir ve ödemek özel okullarda patronun yükümlülüğündedir.** Öte yandan "kırtasiye parası" olarak biline-gelse de bu ödeneği öğretmen dilediği şekilde kullanabilir. Yasal hak niteliğinde olan ödeneğin ödenmemesi veya eksik ödenmesi halinde; 5 yıl içinde yasal yollara başvurarak ödeneklerinizi talep edebileceğiniz gibi bu husus sözleşme-nin işçi tarafından haklı nedenle feshi için de dayanak oluşturabilir.

► SÖZLEŞME İMZALARKEN NELERE DİKKAT ETMELİYİM? İMZALAMIŞ OLDUĞUM BELİRLİ SÜRELİ İŞ SÖZLEŞMESİNİN BİR ÖRNEĞİ TARAFIMA VERİLMİYOR. KURUM, SÖZLEŞMEMİN BİR ÖRNEĞİNİ BANA VERMEYECEK OLURSA NE YAPABİLİRİM?

Sözleşmenizde esasen kabul etmeyeceğiniz fakat imzalamakla sizi bağlayacak olan kimi hükümler (*örneğin kurumun başka bir okulunda çalıştırılmaya önceden onay vermek veya işten ayrılmanız halinde kuruma cezai tazminat ödemek gibi*) yer alıyor olabilir. Bu nedenle sözleşmenizi imzalamadan önce okumanız çok önemlidir. Sözleşmeyi okumanıza olanak tanınmazsa veya okuduğunuz zaman onaylamadığınız bir hüküm varsa: **"Sözleşmeyi okuma imkanım olmamıştır", "Sözleşmede yazılı .....'ncı maddeyi kabul etmiyorum"** gibi bir kayıt yazarak imzalamak sizi olası haksızlıklardan koruyacaktır.

Belirli süreli iş sözleşmenizin kurum yetkilisi tarafından imzalanmış olan bir örneğinin size verilmesi yasal hakkınızdır. Bu sözleşme olası bir uyuşmazlıkta en önemli delil olacağı için bir örneğinin tarafınıza verilmesini kurumunuzdan yazılı olarak talep edebilirsiniz. Yine de vermezlerse; kurumu İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'ne şikâyet edebilir ve yazacağınız bir dilekçe ile sözleşmenizin onaylı bir örneğini İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'nden de talep edebilirsiniz.

HABER YOLLA

iletisim@patronlarinensesindeyiz.org

YARDIM İSTE

+90 (541) 940 05 14

BİLGİ VER

www.patronlarinensesindeyiz.org

ÖRGÜTLEN...

PATRONLARINENSESİNDEYİZ

BOYUN
EGME

GELENEK 149 çıktı!

"Lenin 150 Yaşında" dosyasıyla çıkan yeni sayıda Kemal Okuyan'ın "100. Yaşında Devrimin Peşindeki Parti" yazısını ve dosya dışı güncel yazıları bulabilirsiniz.

Gelenek Dergisi'nin 149. sayısı Türkiye Komünist Partisi bürolarında, semtevelerinde ve Nazım Hikmet Kültür Merkezi'nde...

Karekodu okutarak
satın alma sayfasına
ulaşabilirsiniz.